

Què passa quan s'acaba un projecte europeu?

Guido Ramellini
MMACA

El passat mes de desembre, amb la pròrroga bimensual habitual per completar els aspectes burocràtics-financers, van finalitzar els dos projectes Erasmus+ en què va participar el MMACA:

- *SMEM (Significant Mathematics for Early Mathematicians)*, que en català seria Matemàtiques significatives per a matemàtics primerencs, destinat a infants de 3 a 8 anys,
- *Numeric[All]*, una proposta d'educació matemàtica per a persones adultes poc escolaritzades.

Crec que qui ha participat o, encara més, ha coordinat projectes europeus ha patit l'obligació d'haver de constrènyer les seves idees a les necessitats de les agències nacionals, les quals: jutgen, amb criteris opacs, però inqüestionables; imposen mètodes que afavoreixen la formalitat per damunt de l'impacte real; i usen criteris i un llenguatge que retroalimenta un model únic, autoreferencial i, en general, poc pragmàtic.

Independentment d'aquests aspectes que, tanmateix, treuen molta energia, el que queda finalment és la relació amb els socis, que has escollit, i una experiència que et permet enriquir-te amb noves perspectives i materials, obrint la següent fase de treball, lligada a la implantació dels productes en l'àmbit local.

Projecte SMEM

Actualment, estem redistribuint els materials dissenyats de cara a 3 propostes, en diversos formats.

- 1) Maleta didàctica mK: una vintena de mòduls en format DIN A3, amb el disseny de la nostra proposta original. Va acompanyada d'una Guia Pedagògica que suggereix com muntar una exposició ²*pop-up* i com

connectar aquestes activitats amb el treball a l'aula. Vam presentar-la en un parell de jornades de les associacions de la Feemcat, amb bona resposta. També s'ha presentat aquest material a les JAEM 2024, en format taller. Tenim preparades dues maletes i hem de decidir com fer-ne difusió.

- 2) Exposició de gran format: als sis mòduls manipulatius originals del projecte hi hem afegit una dotzena de mòduls, que es van proposar en el format més petit, i un parell de noves elaboracions sorgides de les darreres discussions entre els socis, durant la presentació final al Mathematikum de Giessen. El resultat és una exposició amb un cert impacte (panells dissenyats i acolorits, en PVC, format doble DIN A2 i potents materials de fusta), que manté l'estructura narrativa de les aventures de l'Amy, la Guineu i els seus amics i proposa reptes a resoldre col·laborativament. L'acompanya un manual sobre com muntar i utilitzar el material. Per al començament del pròxim curs escolar tindrem tot el material preparat, que ocuparà un parell de baguls i que reforçarà la nostra col·lecció d'exposicions itinerants. Òbviament, tenint en compte l'escassa oferta que es fa per a aquest públic, estem disposats a cedir-la per muntar una exposició en qualsevol centre patrimonial, si es presenta l'ocasió.
- 3) Com a part del projecte, es van dissenyar vuit activitats virtuals o mixtes (virtual-manipulatives). Sense deixar de banda l'opinió d'aquells que pensen que no s'han de proposar activitats presencials per a nens tan petits, en les experiències pilot realitzades vam trobar poc útil barrejar en la mateixa exposició activitats *hands-on* i virtuals, encara que no siguin gamificades. De tota manera, les vuit activitats represen-

²Pop-up Exhibition defineix una exposició de petit format, fàcil de transportar, que es pot muntar i desmuntar ràpidament, per no ocupar un lloc concret durant molt de temps. Una exposició per utilitzar, no visitar.

ten una oferta important i fàcil d'utilitzar a l'aula o a casa. Les posarem a disposició mitjançant enllaços a la nostra pàgina web.

Projecte Numeric[All]

La posada en marxa del projecte **Numeric[All]** va coincidir amb iniciatives locals de revisió dels plans d'estudis de la Formació de Persones Adultes (FPA) en els centres catalans, altres projectes europeus amb participació de la UB i el Meeting internacional ALM29. No va ser difícil fer dialogar i confluïr les diferents iniciatives i crear la comunitat de pràctica de matemàtiques i formació d'adults ³(FAMAT) amb l'objectiu de construir una proposta de formació específica per al professorat de la FPA.

La quasi indesxifrable varietat d'iniciatives i actors (institucions, entitats amb ànim de lucre i sense ànim de lucre, voluntariat...), comuns a tots els països socis del projecte, ens va aconsellar començar per recollir i difondre bones pràctiques i reflexions d'alguns experts. En aquest sentit, el Creamat va organitzar aquest any dos cicles de conferències en línia.

L'aportació del MMACA al projecte són dos productes de Numeric[All]:

- 1) Una vintena de mòduls que formen una Maleta Educativa per portar als centres de la FPA, que estem acabant d'enllestir recollint els suggeriments obtinguts durant la fase de pilotatge;
- 2) Un curs de disseny i creació de materials amb impressores 3D, millorant la proposta

³Al FAMAT hi participen docents de didàctica de la UB, membres del MMACA, professorat i directius d'EPA.

pilot que el MMACA va organitzar a la primavera i on vam comprovar un fort interès respecte al tema.

L'acció pública de FAMAT s'ha limitat per ara a presentar materials individuals en algunes jornades organitzades dins de la Feemcat. Van ser els primers intents d'introduir els temes de la FPA, acostumats a ocupar territoris marginals, en el món de l'educació formal. L'objectiu és arribar al pròxim C2EM de Lleida amb una proposta ben articulada que permeti el ple reconeixement de la FPA per part de les institucions educatives, com hauria de ser natural si, com afirmen moltes fonts, al món occidental hi ha més adults que nens asseguts a la gran diversitat de pupitres. La FPA pot ser, entre altres coses i per moltes raons diferents, un territori fèrtil per comprovar la validesa de determinades propostes educatives, des de la competència fins al treball per projectes, interdisciplinaris i amb un fort component d'impacte social. Per això, en les reunions periòdiques de FAMAT hem intentat identificar els punts focals al voltant dels quals organitzar el projecte de formació:

- 1r Eix de debat: Missió de la formació de persones adultes
- 2n Eix de debat: Oferta formativa
- 3r Eix de debat: Perfil docent
- 4t Eix de debat: Encaix de la formació de persones adultes i treball en xarxa
- 5è Eix de debat: Marc normatiu.

Intentarem transformar aquestes inquietuds en una proposta coherent i articulada, que ens permeti allunyar-nos de la urgència de les emergències per abordar el tema amb una visió més global i sistèmica.